

[Anken.]

af, hvad man på de underliggende niveauer har fundet frem til at ønske, det er altså mere en addition, en sammenlægning af de nedefra kommende ønsker. Der er ingen styrke i den endelige plan, og planarbejdet bliver derfor ofte blot et udredningsarbejde med relevante fremskrivninger af udviklingen. Det bliver et billede af, hvordan udviklingen kan gå, ikke et mønster for, hvordan den skal gå. Det foreliggende lovforslag er et kompromis mellem disse to opfattelser, altså på den ene side den aktive og på den anden side den passive regionplanlægning, og jeg synes, man har fundet frem til et konstruktivt kompromis. Det pålægger regionalmyndigheden, dvs. i øjeblikket amtsrådet, en pligt til at udarbejde en regionplan, dvs. en plan for arealanvendelsen i øjeblikket for hvert amt. Det er dog i parentes værd at understrege, at regionplanlægningen, som her foreslået, ikke er bundet til den nuværende sekundærkommunale struktur. Hovedindholdet i denne regionalplan bliver, som jeg sagde før, en arealanvendelsesplan, en dispositionsplan for den fremtidige udnyttelse af arealet i regionen, men det vil for amterne være naturligt at fremlægge en koordineret sektorplanlægning for amtets egne sektoransvarsområder i sammenhæng med den regionplan, som her er beskrevet.

Initiativet i regionalplanlægning kommer nedefra; det vil sige at regionplanen kommer til at tage sit udgangspunkt i den allerede eksisterende kommunale planlægning og inddrage kommunerne i første fase i et nært samarbejde. En planlægning uden for København, hvor amterne havde hele initiativet, hele kompetencen, kunne let føre til en ufrugtbar skyttegravskrig og en voldsom oppustning af amternes planlægningsafdelinger. Nu derimod pålægger man kommunerne og amterne et ansvar for, at planlægningen kommer i gang og kommer til at fungere fornuftigt.

Der er i lovforslaget givet en række udførlige regler for samarbejdet mellem kommuner og amt, og det kan i det hele virke noget kompliceret. Imidlertid er det ikke tanken, at samarbejdet partout skal foregå som i lovforslagets §§ 10-13 beskrevet. Oftest vil amt og kommuner finde hinanden i et mere glidende, mere pragmatisk samarbejde, og muligheden for at oprette regionale udvalg,

som man jo allerede kender forskellige steder fra, mellem amt og kommuner fjernes altså heller ikke ved dette lovforslag. Imidlertid skal kommunerne samarbejde med amtet og med hinanden, og nægter de det, må de forudse, at planen bliver udformet uden deres medindflydelse. Regionplanen binder, således at der ikke må handles i strid med den fra amt og kommuner. Samarbejdet stat — amt — kommune bør være præget af pligt til fuldstændig gensidig orientering, offentlighed og oplysning, koordineret fysisk og økonomisk planlægning og klargørelse af de forudsætninger, planen bygger på, for så vidt angår tidsfølgen for planens gennemførelse, de beregninger, planen bygger på, osv.

Der lægges op til et regionplanlægningsarbejde, hvor initiativet dels kommer oppefra i systemet, fra staten i form af landsplandirektiver, og dels nede fra de enkelte kommuner og deres befolkninger. Jeg tror, det er en god og anvendelig model, og jeg er enig med ministeren i, at det er meget vigtigt, at de kommunale organisationer har stillet sig positivt til hovedlinjerne i forslaget.

Man kunne måske afslutningsvis spørge, om det ikke er mærkeligt, at den samme regering fremsætter to forslag til regionplanlægning, ét for hovedstaden og ét for det øvrige land, der er ret forskellige indbyrdes netop i henseende til den styrke, der ligger i regionplanlægningen. Hvorfor overføres den stærke løsning fra hovedstadsregionplanlægningen ikke også til det øvrige land?, kunne man spørge. Et af svarene herpå er ganske enkelt: man gjorde det ikke, fordi den kommunale struktur uden for hovedstadsområdet helt anderledes er egnet til at klare vigtige planlægningsopgaver allerede på kommunalt plan, fordi princippet om ét bysamfund — én kommune næsten overalt er gennemført, hvad der unægtelig — og af gode grunde — ikke kan siges om hovedstadsområdet. Derfor er der saglig grund til at vælge en lidt svagere, en mere samarbejdsorienteret løsning for provinsen.

Man bør dog ikke overse det stærke rygstød, regionplanen har i landsplanlægningen og boligministerens overordnede styring eller kontrol med den lokale planlægning. Imidlertid vil socialdemokratiet følge udviklingen nøje, og viser det sig, at region-